Sisukord

Nowa księga główna 3
Pola i filtry raportu: Faza I i Faza II 3
Faza I - pola wybrane z góry 3
Faza II - użytkownik sam dodaje pola 3
Funkcje dodawane w Fazie II 4
Okres 4
Filtry 4
Widoki 4
Pola i zarządzanie tabelą 4
Eksport 5
Język 5
Uprawnienia 5
Faza I - działający raport 5
Otwieranie raportu 5
Pasek narzędzi 6
Zapisywanie raportu 6
Wysyłanie raportu 6
Filtry 7
Składnia wyszukiwania kont 8
Więcej przykładów 8
Zasada wyszukiwania: LUB oraz I 9
Konto i Obiekt używają różnych znaków 9
Co się zmienia w porównaniu ze starą księgą główną 9
Obiekt i Poziom obiektu 10
Pole „Obiekt" 10
Przykłady kombinacji obiektów 10
Pole „Poziom obiektu" 11
Współdziałanie pól 11
Wpływ filtra obiektu na salda 11
Filtr Zmiana 11
Przykłady 12
Kontrola logiki (QA) 12
Liczby kontrolne bazy przykładowej 12
Widoki 12
Chronologicznie 13
Pokaż/ukryj wszystkie wiersze 13
Grupowanie danych 13
Wyświetlanie sald 14
Wybierz kolumny 14
Eksport i wydruk 14
Język 15
Faza II - rozszerzenia 15
Okres 15
Rozszerzone filtry 15
Pola karty konta (klucz) 15
Pola dodatkowe konta 16
Dodatkowe przekroje grupowania 16
Grupowanie według poziomu obiektu 16

Grupowanie według świadczeń dodatkowych 17
Widok podsumowania według kont korekty 17
Widok Niezbilansowany 17
Pola i zarządzanie tabelą 17
Eksport 18
Język 18
Uprawnienie Własne do raportu 18
Uprawnienia do raportu Księga główna 18
Poziomy uprawnień 18
Zalecane kombinacje 19
Uprawnienie Rozszerzone - tylko dane obiektu użytkownika 19
Przykład 19
Uprawnienie Własne - tylko określone konta (Faza II) 20
Otwieranie Księgi głównej 20
Zapisywanie raportu z ograniczonymi kontami 20
Uprawnienie Wszystkie 20
Ważne informacje 21

Nowa księga główna

Raport **Księga główna** przedstawia obroty i salda kont w wybranym okresie. Raport jest udostępniany użytkownikom **w dwóch fazach**:

- **Faza I** - działający raport. Użytkownik może wykonywać zapytania do księgi głównej, filtrować wynik (okres, konta, zapisy księgowe, saldo, zmiany, obiekt), wybierać widok (Więcej informacji, Widok podsumowania; w widoku Więcej informacji kolejność chronologiczna i grupowanie danych) oraz pobierać dane jako Excel, PDF i XML. Obsługiwane jest uprawnienie do raportu **Rozszerzone**.
- **Faza II** (termin w trakcie ustalania) - rozszerzenia opisane w sekcji *Funkcje dodawane w Fazie II*.

Ta strona wiki jest w trakcie tworzenia i będzie uzupełniana: gdy do raportu zostaną dodane nowe funkcje, zostaną one opisane tutaj w odpowiedniej fazie.

Pola i filtry raportu: Faza I i Faza II

Raport Księga główna jest zbudowany tak, aby użytkownik mógł sam wybrać, **jakie dane pokazać w raporcie** oraz **według czego filtrować dane**. W pełni będzie to działać w Fazie II.

Faza I - pola wybrane z góry

W Fazie I raport zawiera **stały zestaw pól i filtrów**. Są to dane najczęściej używane w raporcie Księga główna.

- Użytkownik może te pola **ukrywać i ponownie dodawać** zarówno w tabeli raportu (w menu „Wybierz kolumny„), jak i w filtrach (pod ikoną klucza przy sekcji filtrów).
- **Nowych pól**, których nie ma na liście, użytkownik **nie może** dodać samodzielnie.

Faza II - użytkownik sam dodaje pola

W Fazie II pola można dodawać do raportu na trzech poziomach.

1. **Pola danych. Klucz** przy filtrze otwiera listę pól. W Fazie I znajdują się tam pola wybrane z góry, w Fazie II można dodać wszystkie pola danych - np. w filtrze ZAPISY KSIĘGOWE wszystkie pola zapisu księgowego, według których można filtrować raport.
2. **Pola powiązanej karty danych.** Każde pole danych ma również własny klucz, przez który można filtrować według pól karty danych powiązanej z tym polem. *Przykład:* zapis księgowy ma pole **Klient** - pod jego kluczem można filtrować według pól **karty klienta**.
3. **Pola dodatkowe konta.** Można również filtrować według pól dodatkowych karty konta. Jeżeli na karcie pola dodatkowego zaznaczono **„Widoczne w raporcie“** i **„Filtrowalne w raporcie„**, pole dodatkowe pojawi się w raporcie na liście pod kluczem pól dodatkowych konta.

Pola danych i pola powiązanych kart danych zarządzane są w rejestrze **Pola do wyboru**. Dla każdego pola można wybrać:

Opcja	Działanie
Widoczne w raporcie	Pole pojawia się na liście „Wybierz kolumny“ w tabeli raportu (lub z niej znika).
Filtrowalne w raporcie	Pole pojawia się w filtrze (lub z niego znika).

Funkcje dodawane w Fazie II

W Fazie I raport jest w pełni użyteczny. Poniżej opisano funkcje, które zostaną dodane **w Fazie II**.

Okres

- **Osobisty okres domyślny** - domyślny okres raportu jest pobierany z ustawień osobistych użytkownika (zob. *Faza II → Okres*).

Filtry

- **Grupa kapitałowa** - wybór firm z grupy (w bazie grupy filtr nazywa się „Firma„).
- **Symulacja** - uwzględnianie lub wykluczanie zapisów symulacyjnych.
- **Pola dodatkowe zapisu** - filtrowanie według pól dodatkowych zapisu/dokumentu (np. Kod artykułu, Charakter). W Fazie I raport nie ma tego filtra.

Widoki

- **Grupowanie danych** - w Fazie I grupowanie (sumy pośrednie) jest możliwe tylko według **Obiektu** i **Projektu**. W Fazie II dochodzi grupowanie według **poziomów obiektu** (każdy poziom skonfigurowany w bazie osobno), **Klienta, Dostawcy, Kodu VAT, Waluty** oraz **Świadczeń dodatkowych (erisoodustus)**.
- **Widok podsumowania według kont korekty** - dochodzi pole wyboru „Konto korekty“, które pod każdym kontem pokazuje rozbicie na konta przeciwstawne.
- **Widok Niezbilansowany** - nowy widok, w którym Saldo początkowe i Saldo końcowe są rozbite na kolumny Debet i Kredyt. W tym widoku można korzystać z opcji „Grupowanie danych„ we wszystkich przekrojach: Obiekt, poziomy obiektu, Projekt, Klient, Dostawca, Kod VAT, Waluta i Świadczenia dodatkowe. W Fazie I raport nie ma tego widoku.

Pola i zarządzanie tabelą

- **Pola do wyboru i Pola dodatkowe** - użytkownik może sam dodać do raportu pola danych, pola powiązanych kart danych i pola dodatkowe konta oraz zdecydować, czy mają być w raporcie widoczne i/lub filtrowalne. Zob. *Pola i filtry raportu: Faza I i Faza II*.
- **Ilości** - kolumny ilości.
- **Dokładność liczb** - wybór jednostki/dokładności jednocześnie dla wszystkich kolumn liczbowych.
- **Sortowanie** - Sort1 / Sort2.
- **Etykiety wierszy sum** - etykiety Saldo początkowe / RAZEM (okres) / Saldo końcowe zostaną odłączone od kolumny VAT (zob. *Wyświetlanie sald*).
- **Kolumny obowiązkowe** - kolumn Konto, Debet i Kredyt nie będzie już można ukryć w menu

„Wybierz kolumny“.

Eksport

- **CSV** - pobieranie pliku w formacie CSV. W Fazie I można pobrać Excel, PDF i XML.

Język

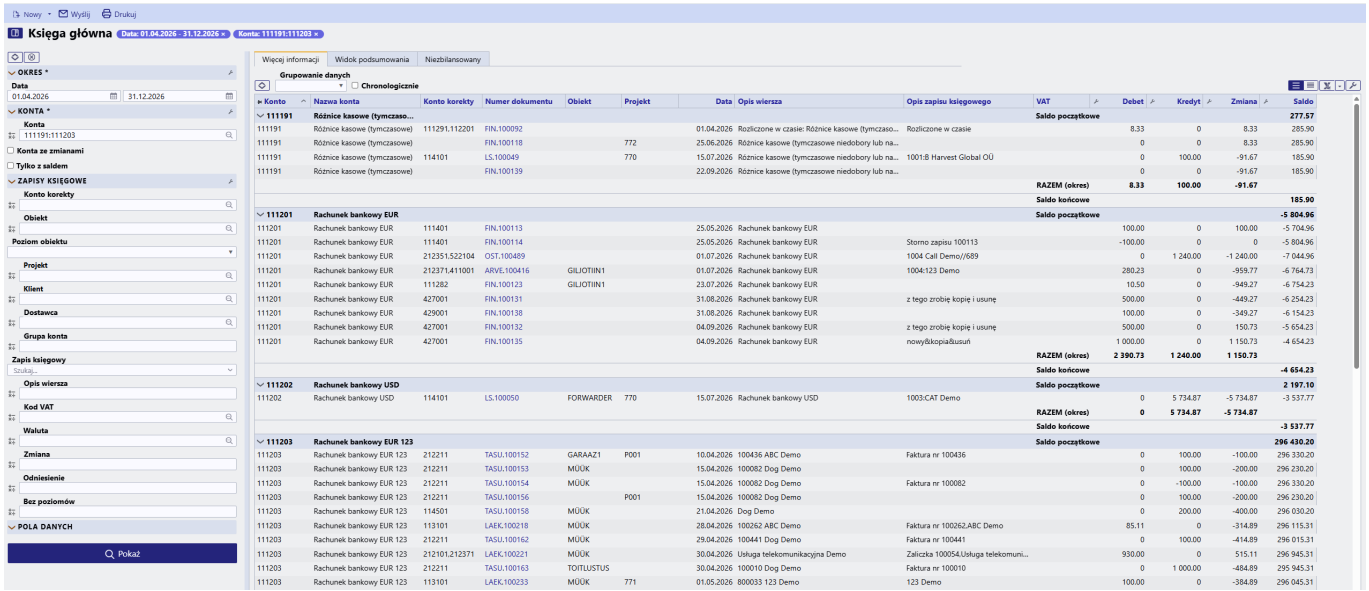
- **Wybór języka w raporcie** - w Fazie I raport korzysta z języka systemu (estoński/angielski).
- **Inne języki** - np. łotewski, litewski, fiński.

Uprawnienia

- **Obsługa uprawnienia Własne** - w Fazie I obsługiwane jest uprawnienie do raportu Rozszerzone.

Faza I - działający raport

W Fazie I użytkownik może wykonać zapytanie do księgi głównej, filtrować wynik, wybrać widok i pobrać dane.

Otwieranie raportu

- **Okres domyślny** to bieżący pełny miesiąc. *Przykład:* jeżeli dziś jest 20.10.2026, raport otworzy się z okresem 01.10.2026-31.10.2026.
- Pole **Konta** jest domyślnie **puste**, co oznacza **wszystkie konta**. Po kliknięciu przycisku **„Pokaż„** wyświetlane są dane wszystkich kont. Aby zawęzić konta, wybierz odpowiednie konta w filtrze Konta (zob. *Składnia wyszukiwania kont*).
- **Wybory są zapamiętywane.** Jeżeli zmienisz okres, dodasz filtry itp., raport przy następnym otwarciu otworzy się z tymi samymi ustawieniami.
- **Aby przywrócić stan początkowy**, kliknij w górnej części panelu filtrów przycisk **„Wyczyść filtry“** (krzyżyk w kółku ⊗). Filtry zostaną wyczyszczone, a okres ponownie ustawiony na domyślny, czyli bieżący pełny miesiąc.

Jeszcze nie działa:

- Ustawienie w ustawieniach osobistych użytkownika (`Osobiste → Użytkownik → Domyślne → Okres`) nie wpływa jeszcze na domyślny okres raportu. Zostanie dodane w Fazie II.
- Opcja **„Przywróć ustawienia domyślne„** pod kluczem sekcji OKRES nie przywraca jeszcze okresu domyślnego *(w realizacji)*.

Pasek narzędzi

W górnej części raportu znajdują się przyciski **Nowy**, **Wyślij** i **Drukuj**.

Przycisk	Działanie
Nowy ▾	Pod strzałką dostępne są opcje **Zapisz widok** (`Ctrl`+S) i **Kopiuj widok** (F3).
Wyślij	Wysyła raport e-mailem jako plik PDF (zob. *Wysyłanie raportu*).
Drukuj	Wydruk raportu w widoku drukowania przeglądarki.

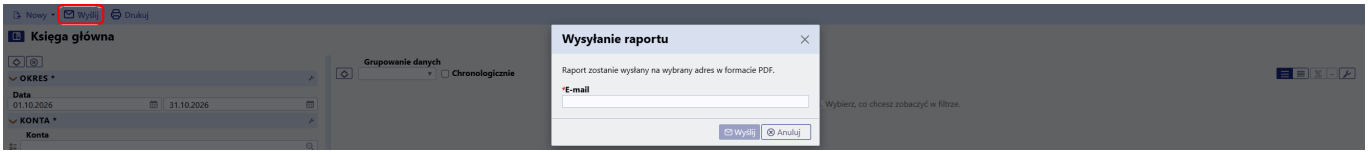
Zapisywanie raportu

Jeżeli chcesz później ponownie użyć raportu z tym samym okresem, filtrami i wyborem kolumn, zapisz go jako widok:

- **Nowy ▾ → Zapisz widok** lub skrót klawiszowy `Ctrl`+S.
- **Nowy ▾ → Kopiuj widok** lub F3 tworzy kopię otwartego widoku.

Wysyłanie raportu

Przycisk **Wyślij** otwiera okno **„Wysyłanie raportu“**. Raport jest wysyłany na wpisany adres **w formacie PDF**.

- **E-mail** (obowiązkowe) - adres e-mail odbiorcy.
- **Wyślij** - wysyła raport. Przycisk jest aktywny dopiero po wypełnieniu pola E-mail.
- **Anuluj** - zamyka okno bez wysyłania raportu.

Wysyłany jest otwarty raport z tymi samymi ustawieniami co na ekranie: okres, filtry, widok i kolumny.

Filtry

Filtry są podzielone na **trzy sekcje (zwijane panele)**: **OKRES**, **KONTA** i **ZAPISY KSIĘGOWE**. Filtrowanie według pól dodatkowych zapisu (sekcja POLA DANYCH) zostanie dodane w Fazie II.

Pod **kluczem** przy nagłówku sekcji można **ukrywać i ponownie dodawać** pola filtrów. Przycisk **„Przywróć ustawienia domyślne„** przywraca początkowy zestaw filtrów.

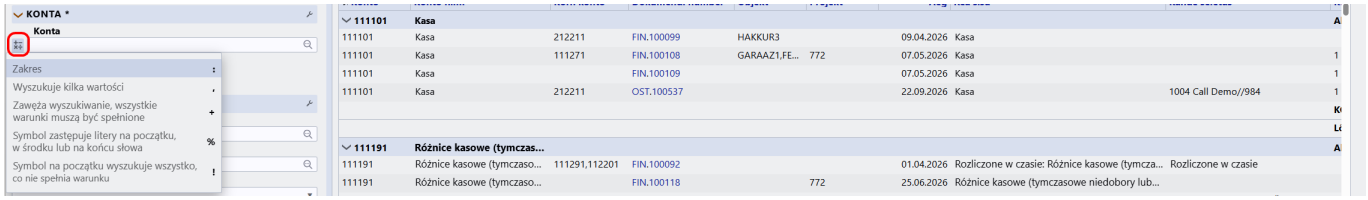
Sekcje **KONTA** i **ZAPISY KSIĘGOWE** pełnią różne role:

- **KONTA** - filtry według konta i właściwości karty konta. Odpowiada na pytanie: *transakcje których kont pokazuję?*
- **ZAPISY KSIĘGOWE** - filtry według właściwości wiersza zapisu (konto przeciwstawne zapisu, Obiekt, Zapis księgowy, Opis wiersza itd.). Odpowiada na pytanie: *które zapisy pokazuję?*

Sekcja	Filtr	Opis
OKRES	Data	Data początkowa i końcowa zapytania.
KONTA	Konta	Zakres lub lista kont. Puste pole = wszystkie konta. Składnia: **:** zakres, **,** LUB, & I (konfigurowalne), % symbol wieloznaczny, ! negacja - zob. *Składnia wyszukiwania kont*.
	Konta ze zmianami	Pokazuje tylko konta, które mają w okresie obroty (ruch).
	Tylko z saldem	Pokazuje tylko konta, które mają saldo.

Sekcja	Filtr	Opis
ZAPISY KSIĘGOWE	Konto korekty	Według **konta przeciwstawnego** zapisu. UWAGA! Różni się ono od pola „Konto korekty“ na karcie konta, które zostanie dodane w Fazie II pod kluczem filtra Konto jako pole karty konta.
	Obiekt / Poziom obiektu	Filtr obiektu. + = LUB, , = I, % = wypełniony, # = pusty - zob. *Obiekt i Poziom obiektu*.
	Zapis księgowy	Typ zapisu (np. ARVE, FIN, INV, KULUTUS, LAEK, PALK, TASU).
	Projekt	Według projektu. **Uwzględnia hierarchię projektów:** po wybraniu projektu głównego wyświetlane są również zapisy wszystkich jego podprojektów; po wybraniu podprojektu - tylko zapisy tego projektu.
	Klient	Według klienta. Filtrowanie według pól karty klienta zostanie dodane w Fazie II.
	Dostawca	Według dostawcy. Filtrowanie według pól karty dostawcy zostanie dodane w Fazie II.
	Opis wiersza	Według tekstu treści/opisu wiersza zapisu.
	Kod VAT	Według kodu VAT.
	Waluta	Według waluty.
	Zmiana	Według wielkości zmiany (kwoty): większa / mniejsza / równa / różna; znak +/- - zob. *Filtr Zmiana*.
	Odniesienie	Według odniesienia (referencji).
	Bez poziomów	Wyklucza wiersze zapisów, w których wybrany **poziom obiektu** jest wypełniony (wpisz numer poziomu). Pozostają wiersze, w których ten poziom jest pusty. Filtr działa na pojedyncze wiersze, a nie na cały zapis, więc sumy są poprawne.

Składnia wyszukiwania kont

W polu Konta można łączyć różne metody wyszukiwania. Puste pole = wszystkie konta.

Znak	Znaczenie	Przykład	Wynik
:	zakres	`1000:1999`	konta 1000-1999
,	**LUB** - co najmniej jedna wartość (rozszerza)	`1000,2000`	konto 1000 lub 2000
&	**I** - wszystkie warunki jednocześnie (zawęża)	`10%&%5`	zaczynające się od „10„ i kończące na „5“
%	symbol wieloznaczny	`10%`	zaczynające się od „10„
!	negacja (wykluczenie)	`!1000`	wszystkie konta z wyjątkiem 1000

Więcej przykładów

Wpis	Wynik
`010:1011`	konta 010-1011
`10101,111201,521000`	konta 10101, 111201 lub 521000
`10%,52%`	konta zaczynające się od „10“ lub „52„
`%5`	konta kończące się na „5“

Wpis	Wynik
%50%	konta zawierające „50„
10%&%5%	konta zaczynające się od „10“ i zawierające „5„
10%&!%5%	konta zaczynające się od „10“, ale niezawierające „5„
010:1011,!1000	konta 010-1011 z wyjątkiem konta 1000
4%,!42%	konta zaczynające się od „4“ z wyjątkiem tych, które zaczynają się od „42„

Sam znak ! wyszukuje wszystkie konta, które nie spełniają warunku - np. !1000 = wszystkie konta z wyjątkiem 1000. W połączeniu z zakresem wyklucza tylko wewnątrz tego zakresu - np. 010:1011,!1000.

Znak I jest konfigurowalny. Znak I określa ustawienie systemowe **„Znak wyszukiwania wielu tekstów jednocześnie“**: &, +, | lub **pusty**. W legendzie wyświetlany jest skonfigurowany znak (np. przy + zamiast & wyświetla się +). Działanie pozostaje takie samo. Jeżeli ustawienie jest puste, nie można wyszukiwać według kilku warunków jednocześnie.

Zasada wyszukiwania: LUB oraz I

Wyszukiwanie opiera się na dwóch podstawowych operacjach:

- **LUB** - „to lub to„. Wyszukuje kilka wartości i **rozszerza** wynik.
- **I** - „to i to“. Wszystkie warunki muszą być spełnione jednocześnie, **zawęża** wynik.

Tej samej logiki używają Excel, wyszukiwarki i większość programów, więc jest ona znana większości użytkowników.

Konto i Obiekt używają różnych znaków

Funkcja	Konto	Obiekt
LUB	, (przecinek)	+ (plus)
I	& (konfigurowalne)	, (przecinek)

Dlaczego? Obiekt może składać się z kilku poziomów oddzielonych przecinkiem (np. Tallinn,Müük). Przecinek jest więc już częścią wartości obiektu i w polu Obiekt oznacza **I**; dla LUB używany jest +. Wartość konta nie zawiera przecinka, dlatego w polu Konto przecinek oznacza **LUB**.

Co się zmienia w porównaniu ze starą księgą główną

Pole	Stara	Nowa	Zmiana
Obiekt	+ = LUB, , = I	+ = LUB, , = I	**bez zmian**
Konto	lista z + (111101:111191+111203)	lista z przecinkiem (111101:111191,111203)	+ → ,

W polu Obiekt przyzwyczajenia się nie zmieniają. **W polu Konto w liście należy teraz używać przecinka, a nie plusa.**

Obiekt i Poziom obiektu

Pola filtrów **Obiekt** i **Poziom obiektu** ograniczają, które wiersze zapisów są wyświetlane w raporcie. Można ich używać osobno lub razem.

Pole „Obiekt"

Pole tekstowe, w którym można bezpośrednio wpisać kody obiektów. Obok pola znajduje się okno wyboru (), w którym obiekty są pogrupowane według poziomów.

Legenda pola Obiekt (przycisk ⊞):

Znak	Znaczenie	Przykład
+	**LUB** - co najmniej jedna wartość; łączy osobne wyszukiwania	MÜÜK+TOOTMINE
,	**I** - wszystkie warunki jednocześnie w tym samym wierszu (łączy poziomy)	LADU,TLN
#	tylko wiersze z **niewypełnionym** obiektem	#
% (sam)	tylko wiersze z **wypełnionym** obiektem	%
% (w słowie)	symbol wieloznaczny na początku, w środku lub na końcu słowa	MÜÜ%
!	**negacja** - wszystko, co nie pasuje	!LADU

Przykłady wypełnionego i niewypełnionego obiektu: wiki: Wypełniony i niewypełniony obiekt (po estońsku).

Przykłady kombinacji obiektów

Przykład 1 - dwie kombinacje (prawidłowy sposób):

> **Obiekt:** `(Tallinn,Müük) + (Tartu,Tootmine)`

Znajduje wiersze, w których obiekt jest jednocześnie **Tallinn I Müük** *lub* jednocześnie **Tartu I Tootmine**. Kombinacja „Tallinn + Tootmine„ zostaje pominięta, ponieważ nie pasuje do żadnej z grup.

Przykład 2 - same przecinki (często pusty wynik):

> **Obiekt:** `(Obj1,Obj2) , (Obj3,Obj4)`

Ponieważ przecinek = I, nawiasy nie tworzą osobnych grup. System traktuje to jako jeden warunek: `Obj1 I Obj2 I Obj3 I Obj4`. Jeżeli obiekt ma np. tylko 2 poziomy, wiersz nie może mieć jednocześnie 4 wartości i wynik jest pusty. **Aby wyszukać dwie różne kombinacje, użyj plusa między grupami.**

Zwykły plus a grupy: `Tallinn + Tartu` znajduje wszystkie wiersze, w których występuje Tallinn lub Tartu, niezależnie od pozostałych poziomów. `(Tallinn,Müük) + (Tartu,Tootmine)` jest dokładniejsze - konkretna para poziomów musi występować razem.

Pole „Poziom obiektu"

Pojedynczy wybór (lista rozwijana) - można wybrać jeden poziom obiektu naraz (np. Dział, Region, Projekt). Wyświetlane są tylko wiersze powiązane z obiektami tego poziomu.

Współdziałanie pól

Jeżeli wypełnione są **oba** pola, wiersz musi spełniać oba warunki:

1. obiekt w wierszu należy do wybranego **poziomu**, oraz
2. ten obiekt jest jednym z obiektów wymienionych w polu „Obiekt".

Jeżeli w polu „Obiekt„ jest obiekt, który nie należy do wybranego poziomu, wiersze z tym obiektem nie są wyświetlane.

> **Poziom obiektu:** Dział (poziom 3)
>
> **Obiekt:** MÜÜK+TOOTMINE
>
> Wyświetlane są wiersze powiązane z obiektami poziomu 3 (Dział) **oraz** z obiektem MÜÜK lub TOOTMINE. Jeżeli do pola „Obiekt" dodasz obiekt z innego poziomu (np. miasto TLN), wiersze z tym obiektem nie zostaną wyświetlone.

Wpływ filtra obiektu na salda

Filtr obiektu i poziomu obiektu wpływa również na salda, a nie tylko na wyświetlane zapisy:

- **Saldo początkowe** = suma wcześniejszych ruchów tego obiektu,
- **Saldo końcowe** = Saldo początkowe + ruchy tego obiektu w okresie.

Dzięki temu raport zawsze się uzgadnia: Saldo początkowe + Zmiana = Saldo końcowe.

Różnica w stosunku do starej księgi głównej. W starym raporcie filtr poziomu obiektu nie wpływał na salda - pokazywano łączne saldo konta ze wszystkich obiektów, mimo że zapisy były przefiltrowane. Wyświetlone saldo nie odpowiadało wyświetlonym zapisom. W nowym raporcie salda i zapisy są zawsze w tym samym przekroju.

Warunek: zapisy sald początkowych muszą być oznaczone obiektem. Jeżeli historycznie istnieją salda początkowe bez obiektu, saldo początkowe przefiltrowane według obiektu może być niepełne.

Filtr Zmiana

Filtr **Zmiana** ogranicza wiersze zapisów według wielkości zmiany (kwoty). Operatory: **większe niż** (>), **mniejsze niż** (<), **równe** (=), **różne od** (!).

Przed liczbą można wpisać znak + lub -.

Zasada: znak wybiera stronę (+ dodatnie / - ujemne), a porównanie zawsze odbywa się na wartości bezwzględnej.

Wpis	Co jest wyświetlane
liczba bez znaku (np. 100)	wiersze, w których **wartość bezwzględna** zmiany spełnia warunek - zarówno dodatnie, jak i ujemne
+100	tylko wiersze **dodatnie** spełniające warunek
-100	tylko wiersze **ujemne**, których wartość bezwzględna spełnia warunek

Przykłady

- **większe niż 100** → zmiana powyżej 100 **lub** poniżej -100.
- **większe niż +100** → tylko zmiana powyżej +100.
- **większe niż -100** → tylko zmiana poniżej -100 (np. -101, -200). **UWAGA!** Nie jest to interpretacja matematyczna, w której -50 byłoby „większe niż -100„.
- **równe 0** → wiersze o zerowej zmianie. +0 i -0 nie dają wyniku, ponieważ zero nie jest ani dodatnie, ani ujemne.

Kontrola logiki (QA)

1. **> 100** = **> +100** + **> -100**. *W bazie przykładowej: 757 = 362 + 395.*
2. **< 100** jest większe niż **< +100** + **< -100** - różnicą są wiersze o zerowej zmianie. *W bazie przykładowej: 908 vs 447 + 439 = 886; różnica 22.* **Jeżeli liczby zgadzają się dokładnie, w logice jest błąd.**
3. **= 0** daje wiersze o zerowej zmianie (w bazie przykładowej 22), =+0 i =-0 dają 0.

Liczby kontrolne bazy przykładowej

Baza testowa: Data 01.01.2026-31.07.2026, Konta puste (wszystkie konta), widok Więcej informacji z zaznaczonym polem „Chronologicznie“, bez innych filtrów → **1689 wierszy zapisów** (825 dodatnich, 842 ujemnych, 22 o zerowej zmianie).

Operator	Bez znaku	+	-
> 100	757	362	395
< 100	908	447	439
> 1000	333	168	165
> 6000	186	91	95
= 100	24	16	8
= 0	22	0	0
! 100	1665		

Widoki

W Fazie I raport ma dwa widoki (zakładki): **Więcej informacji** i **Widok podsumowania**. Trzeci widok, **Niezbilansowany**, zostanie dodany w Fazie II.

- **Więcej informacji** - wszystkie wiersze zapisów według kont. Dla każdego konta wiersze **Saldo początkowe**, **RAZEM (okres)** i **Saldo końcowe**.
- **Widok podsumowania** - jeden wiersz na konto: Saldo początkowe, Debet, Kredyt, Zmiana, Saldo końcowe.
- **Niezbilansowany** - zostanie dodany **w Fazie II** (zob. *Widok Niezbilansowany*).

Chronologicznie

W widoku Więcej informacji obok pola „Grupowanie danych„ znajduje się pole wyboru **„Chronologicznie“**. Po jego zaznaczeniu wszystkie zapisy są wyświetlane w kolejności czasowej dla wszystkich kont razem (a nie według kont), wraz z saldem początkowym i końcowym.

W Widoku podsumowania tego pola wyboru nie ma.

Pokaż/ukryj wszystkie wiersze

W widoku Więcej informacji można ukryć wiersze zapisów, tak aby dla każdego konta widoczne pozostały tylko wiersze sum.

- Przycisk **„Pokaż/ukryj wszystkie wiersze„** znajduje się nad tabelą, obok pola „Grupowanie danych“.
- **W stanie ukrytym** dla każdego konta wyświetlane są tylko wiersze **Saldo początkowe**, **RAZEM (okres)** i **Saldo końcowe**. Pozwala to szybko przejrzeć salda i obroty kont bez przewijania pojedynczych zapisów.
- Ponowne kliknięcie przywraca wyświetlanie wszystkich wierszy zapisów.
- Wiersze zapisów pojedynczego konta można rozwinąć lub zwinąć **strzałką** przed wierszem konta (▸ / ▾).

Grupowanie danych

Grupuje wynik według wybranego przekroju (sumy pośrednie). Działa zarówno w widoku Więcej informacji (według transakcji), jak i w Widoku podsumowania (tylko suma).

Grupowanie według	**Faza**
Według obiektu	**Faza I**
Poziom obiektu N > {nazwa poziomu} (każdy poziom skonfigurowany w bazie)	Faza II
Według projektu	**Faza I**
Według klienta	Faza II
Według dostawcy	Faza II
Według kodu VAT	Faza II
Według waluty	Faza II
Według świadczeń dodatkowych	Faza II

Opcji z Fazy II nie ma na liście rozwijanej w Fazie I.

Wyświetlanie sald

- **Saldo początkowe** i **Saldo końcowe** są wyświetlane jako liczba ze znakiem w kolumnie **Saldo** (a nie w kolumnach Debet/Kredyt). Ujemne saldo konta aktywów = saldo kredytowe.
- Kolumny **Debet** i **Kredyt** pokazują **obroty okresu**.

Nie ukrywaj kolumny VAT. Etykiety wierszy sum (Saldo początkowe / RAZEM (okres) / Saldo końcowe) znajdują się obecnie w kolumnie VAT. Jeżeli ukryjesz kolumnę VAT w menu „Wybierz kolumny„, znikną również te etykiety. W Fazie II etykiety zostaną odłączone od kolumny VAT.

Wybierz kolumny

W menu „Wybierz kolumny“ można pokazywać i ukrywać kolumny raportu.

- W Fazie I można ukryć wszystkie kolumny, także **Konto**, **Debet** i **Kredyt**. W Fazie II staną się one obowiązkowe i nie będzie można ich ukryć.
- **Poziomy obiektu** są na liście w postaci **„Obiekt ▸ [nazwa poziomu]„** (np. *Obiekt ▸ Dział*). Strzałka oznacza, że jest to kolumna poziomu obiektu, a nie ogólna kolumna „Obiekt“.
- Na liście w Fazie I znajdują się pola wybrane z góry, w tym **Konto państwowe** (pole karty konta). Nowe pola użytkownik będzie mógł dodawać sam w Fazie II - zob. *Pola i filtry raportu: Faza I i Faza II*.

Eksport i wydruk

Raport można pobrać w trzech formatach: **Excel** (`.xlsx`), **PDF** (`.pdf`) i **XML** (`.xml`). **CSV** zostanie dodany w Fazie II.

Excel ma osobny przycisk, ponieważ jest używany najczęściej. PDF i XML (później także CSV) znajdują się pod strzałką tego samego przycisku.

Raport można wydrukować przyciskiem **„Drukuj„** (widok drukowania przeglądarki).

Język

- Raport jest dostępny w języku **estońskim** i **angielskim**. Język jest pobierany z **języka systemu** (menu główne).
- Osobnego wyboru języka w samym raporcie jeszcze nie ma - zostanie dodany w Fazie II.
- **Nazwy kont w języku obcym** - w raporcie w języku angielskim nazwa konta jest wyświetlana na podstawie pola karty konta „Nazwa w języku obcym“.

Faza II - rozszerzenia

Faza II dodaje rozszerzone filtry, dodatkowe przekroje grupowania, widok Niezbilansowany i bardziej elastyczne zarządzanie tabelą.

Okres

- **Osobisty okres domyślny** - domyślny okres raportu jest pobierany z ustawień osobistych użytkownika (`Osobiste → Użytkownik → Domyślne → Okres`: dziś, wczoraj, poprzedni miesiąc, bieżący miesiąc, bieżący rok, 30 dni, 365 dni). Jeżeli wybrano tam „(nie wybrano)„, raport otwiera się z okresem od początku bieżącego miesiąca do dnia dzisiejszego. *Przykład:* jeżeli dziś jest 20.10.2026, okres to 01.10.2026-20.10.2026.

Rozszerzone filtry

- **Grupa kapitałowa** - wybór firm z grupy. W bazie grupy filtr nazywa się **„Firma“** (wielokrotny wybór).
- **Symulacja** - uwzględnianie lub wykluczanie zapisów symulacyjnych.
- **Pola karty klienta i dostawcy** - przy filtrach Klient i Dostawca pojawi się klucz, przez który można filtrować według pól karty klienta i dostawcy (pola powiązanej karty danych).
- **Użytkownik** - filtr według użytkownika.
- **Pola dodatkowe zapisu** - nowa sekcja filtrów **POLA DANYCH**, w której można filtrować według pól dodatkowych zapisu/dokumentu (np. Kod artykułu, Charakter).
- **Pola i pola dodatkowe karty konta** - filtrowanie według pól i pól dodatkowych karty konta za pomocą klucza, zob. poniżej.

Pola karty konta (klucz)

W nowym raporcie pola powiązanej karty danych dodaje się do filtra za pomocą **klucza** (w starej księdze głównej służył do tego przycisk „+„). Pod kluczem przy filtrze Konto można wybrać, według których **pól karty konta** filtrować, a także je ukryć. Wybrane pole pojawia się pod polem Konto jako

osobne pole filtra, łączy się z filtrem Konto (I) i obsługuje tę samą składnię (pojedyncza wartość, lista, zakres).

Ta sama zasada obowiązuje dla wszystkich powiązanych kart danych: np. pod kluczem filtra **Dostawca** wybiera się pola karty dostawcy, a pod filtrem **Klient** - pola karty klienta.

Spośród pól karty konta można wybrać np. **Konto państwowe** lub **„Konto korekty“** z karty konta (domyślne konto przeciwstawne konta, które różni się od konta przeciwstawnego zapisu w sekcji ZAPISY KSIĘGOWE).

Przykład: Konto państwowe. Instytucje sektora publicznego mają na karcie konta pole **„Konto państwowe„**, a z jednym kontem państwowym może być powiązanych kilka kont własnych (np. 551103 ← 525812, 525832, 528101).

- `Konta:` puste + `Konto państwowe: 551103` → konta, które mają na karcie Konto państwowe 551103;
- `Konto państwowe: 550000:559999` → konta, których Konto państwowe mieści się w zakresie.

Używane jest właściwe pole „Konto państwowe“ z karty konta. W niektórych wdrożeniach konto państwowe jest też w polu dodatkowym (obejście) - nowe rozwiązanie tego nie wymaga.

Pola dodatkowe konta

Pola dodatkowe karty konta wybiera się pod **kluczem pól dodatkowych konta**. Do wyboru są pola dodatkowe, na których karcie zaznaczono **„Widoczne w raporcie„** i **„Filtrowalne w raporcie“**. W starej księdze głównej można było wybrać maksymalnie **trzy** pola dodatkowe, w nowej ich liczba nie jest ograniczona.

Dodatkowe przekroje grupowania

Dochodzą przekroje według **poziomów obiektu**, **Klienta, Dostawcy, Kodu VAT, Waluty** oraz **Świadczeń dodatkowych** (zob. *Grupowanie danych*).

Grupowanie według poziomu obiektu

Na liście „Grupowanie danych„ po opcji „Według obiektu“ znajduje się osobna opcja dla każdego poziomu obiektu skonfigurowanego w bazie, w postaci **Poziom obiektu {nr} > {nazwa poziomu}** (np. *Poziom obiektu 1 > Powierzchnie*, *Poziom obiektu 5 > Dział*). Lista i nazwy poziomów pochodzą z konfiguracji poziomów obiektu.

Dla wybranego poziomu grupy są tworzone **wyłącznie według obiektu tego poziomu**:

- **Grupa = jeden obiekt tego poziomu** (np. KONTOR, MÜÜGISAAL). Obiekty innych poziomów zapisu nie są brane pod uwagę przy tworzeniu grupy.
- **W grupie** znajdują się zapisy tego obiektu oraz wiersze **Saldo początkowe**, **RAZEM (okres)** i **Saldo końcowe**. Saldo początkowe + Zmiana = Saldo końcowe.
- **Brak** - zapisy, które nie mają wybranego poziomu, trafiają do ostatniej grupy „Brak„.

- **Suma końcowa** jest taka sama jak w raporcie bez grupowania - wszystkie zapisy są uwzględnione, tylko rozdzielone według obiektów danego poziomu.

Różnica w stosunku do opcji „Według obiektu". „Według obiektu„ tworzy grupy według **kombinacji wszystkich obiektów** zapisu (np. `MÜÜK,KONTOR` i `MÜÜK,M.TAMM` to osobne grupy). „Poziom obiektu 5 > Dział" umieszcza oba w jednej grupie `MÜÜK`.

Wynik jest taki sam jak w **Bilansie**, jeżeli wybrano tam „obiekty rozbite„ i ten sam poziom.

Grupowanie według świadczeń dodatkowych

Grupuje konta według **kodu świadczenia dodatkowego** (wiersz załącznika 4/5 deklaracji TSD) - w celu kontroli danych deklaracji TSD wysyłanej do estońskiego urzędu skarbowego (EMTA). Kod jest ustawiony **na karcie konta** (pole ERISOODUSTUS).

- **Więcej informacji:** zapisy według kodu, suma pośrednia dla każdego kodu.
- **Widok podsumowania:** konta według kodu, suma pośrednia dla każdego kodu oraz suma ogółem.
- Wyświetlane są **tylko konta, które mają kod świadczenia dodatkowego**.

Widok podsumowania według kont korekty

Pole wyboru **„Konto korekty"** (po polu Grupowanie danych) pokazuje w Widoku podsumowania pod każdym kontem:

- **konta przeciwstawne** z kodem i nazwą, każde z własną kwotą Debet/Kredyt;
- konto przeciwstawne **po jego naturalnej stronie** (np. konto 211000 Odbiorcy debet → Przychody ze sprzedaży **po stronie kredytowej**);
- wiersz sumy **„Konta korekty razem„** - jego Debet równa się Kredytowi konta i odwrotnie.

Widok Niezbilansowany

Prezentacja brutto: Saldo początkowe i Saldo końcowe są rozbite na kolumny **Debet** i **Kredyt** (po stronie naturalnej). W widoku Więcej informacji saldo jest w postaci netto, ze znakiem, w kolumnie Saldo.

W widoku Niezbilansowanym działa również **„Grupowanie danych"** we wszystkich przekrojach: Obiekt, poziomy obiektu, Projekt, Klient, Dostawca, Kod VAT, Waluta i Świadczenia dodatkowe.

Pola i zarządzanie tabelą

- **Pola do wyboru i Pola dodatkowe** - w rejestrze „Pola do wyboru„ i na karcie pola dodatkowego można zaznaczyć, czy pole jest **„Widoczne w raporcie"** (na liście „Wybierz kolumny„) i/lub **„Filtrowalne w raporcie"** (w filtrze). Zob. *Pola i filtry raportu: Faza I i Faza II*.
- **Ilości** - kolumny ilości.

- **Dokładność liczb** - `0,01` / `0,1` / `1` / `1000` / `1 mln` jednocześnie dla wszystkich kolumn liczbowych.
- **Sortowanie** - Sort1 / Sort2.
- **Etykiety wierszy sum** zostaną oddzielone od kolumny VAT.
- **Kolumny obowiązkowe** - Konto, Debet i Kredyt są zablokowane i nie można ich ukryć w menu „Wybierz kolumny„.

Eksport

- **CSV** zostanie dodany pod strzałką przycisku eksportu.

Język

- Wybór języka w raporcie.
- Inne języki (np. łotewski, litewski, fiński).

Uprawnienie Własne do raportu

- Obsługa uprawnienia **Własne** (zob. *Uprawnienia do raportu Księga główna*).

Uprawnienia do raportu Księga główna

W nowym raporcie Księga główna Faza I obsługuje uprawnienie **Rozszerzone**. Obsługa uprawnienia **Własne** zostanie dodana **w Fazie II**.

Za pomocą uprawnień do raportów można określić:

- czy użytkownik może otworzyć Księgę główną;
- dane których kont użytkownik widzi;
- czy wyniki są ograniczone do obiektu przypisanego użytkownikowi.

Uwzględnij również uprawnienia do Bilansu i Rachunku zysków i strat, ponieważ z tych raportów można otworzyć szczegółowy widok konta w Księdze głównej.

Poziomy uprawnień

Uprawnienie	**Możliwości użytkownika**
Nieokreślone	Użytkownik nie widzi raportu.
Zabronione	Korzystanie z raportu jest zabronione.
Własne	Użytkownik widzi tylko konta zawarte w dozwolonych dla niego definicjach raportów.
Rozszerzone	Użytkownik widzi raport z ograniczeniem do przypisanego mu parametru (np. obiektu).

Uprawnienie	Możliwości użytkownika
Wszystkie	Użytkownik widzi raport bez ograniczeń.

Konfiguracja: `Ustawienia → Ogólne → Użytkownicy/Grupy użytkowników → Zmień uprawnienia → Raporty`

Uprawnienia do Księgi głównej, Bilansu i Rachunku zysków i strat muszą być ze sobą spójne. Jeżeli Bilans jest ograniczony, a Księga główna ma uprawnienie **Wszystkie**, użytkownik zobaczy przez Księgę główną więcej danych niż w Bilansie.

Zalecane kombinacje

Potrzeba	Bilans	Rachunek zysków i strat	Księga główna
Tylko określone konta bilansowe	Własne	Nieokreślone lub Własne	Własne
Tylko określone konta rachunku zysków i strat	Nieokreślone lub Własne	Własne	Własne
Określone konta bilansowe i rachunku zysków i strat	Własne	Własne	Własne
Wszystkie konta, ale tylko obiekt użytkownika	Rozszerzone	Rozszerzone	Rozszerzone
Wszystkie dane bez ograniczeń	Wszystkie	Wszystkie	Wszystkie
Korzystanie z Księgi głównej zabronione	wg potrzeb	wg potrzeb	Zabronione

Uprawnienie Rozszerzone - tylko dane obiektu użytkownika

Użyj, gdy użytkownik może widzieć wszystkie konta, ale tylko dane powiązane z jego obiektem.

1. **Przypisz użytkownikowi obiekt**, np. użytkownik JUTA → obiekt JUTA.
2. **Ustaw uprawnienia:** Bilans → Rozszerzone, Rachunek zysków i strat → Rozszerzone (jeśli potrzeba), Księga główna → Rozszerzone.

Użytkownik widzi wszystkie dostępne dla niego definicje raportów, ale kwoty i zapisy są ograniczone do jego obiektu. Osobne definicje raportów ani wypełnianie pola **Użytkownik** nie są potrzebne - służą one uprawnieniu **Własne**.

Przykład

Konto	Obiekt	Kwota
1000 Bank	JUTA	1 000
1000 Bank	MARI	2 000
4000 Przychody ze sprzedaży	JUTA	5 000
4000 Przychody ze sprzedaży	nieokreślony	3 000

Użytkownik JUTA (obiekt JUTA, uprawnienie **Rozszerzone**) widzi na koncie 1000 kwotę **1 000**, a na

koncie 4000 kwotę **5 000**. Nie widzi kwot zapisów z obiektem `MARI` ani zapisów bez obiektu.

Ograniczenie obiektu obowiązuje także przy przechodzeniu z Bilansu lub Rachunku zysków i strat do Księgi głównej. Użytkownik nie może, zmieniając lub usuwając filtr obiektu, zobaczyć danych innych obiektów ani zapisów bez obiektu.

Uprawnienie Własne - tylko określone konta (Faza II)

Użyj, gdy użytkownik może widzieć tylko wyciągi z określonych kont. Dozwolone konta określa się przez definicję Bilansu i/lub Rachunku zysków i strat.

1. **Ustawienie systemowe:** `Z raportów finansowych można otworzyć powiązaną księgę główną z uprawnieniem własnym → Tak`
2. **Uprawnienia:** Księga główna → Własne; Bilans → Własne i/lub Rachunek zysków i strat → Własne (w zależności od tego, przez którą definicję określane są konta).
3. **Definicja raportu:** utwórz definicję Bilansu lub Rachunku zysków i strat zawierającą tylko dozwolone konta i w polu **Użytkownik** wpisz kody użytkowników oddzielone przecinkami, np. `JUTA,MARI`. Użytkownik z uprawnieniem Własne widzi tylko te definicje, w których jest jego kod użytkownika.

Otwieranie Księgi głównej

- **Z Bilansu lub Rachunku zysków i strat** - klikając kwotę konta (po jednym koncie).
- **Bezpośrednio z Księgi głównej** - użytkownik widzi tylko dozwolone dla niego konta. Kilka kont naraz: wpisz je oddzielone przecinkami, np. `100001,100002,110001`.

Zapisywanie raportu z ograniczonymi kontami

W nowym raporcie raport zapisuje się opcją **Nowy ▾ → Zapisz widok** (`Ctrl`+S), zob. *Zapisywanie raportu*.

W **starej** księdze głównej przy zapisywaniu raportu z ograniczonymi kontami konta wpisywano z plusem, np. `100001+100002+110001`. Lista nie daje uprawnień do dodatkowych kont.

Użytkownik nie widzi kont, których nie ma w jego definicjach raportów - ani zmieniając filtr kont, ani otwierając zapisany raport, ani przechodząc z Bilansu/Rachunku zysków i strat.

Uprawnienie Wszystkie

Gdy użytkownik może widzieć wszystkie konta, obiekty i zapisy: Bilans → Wszystkie, Rachunek zysków i strat → Wszystkie, Księga główna → Wszystkie.

Ważne informacje

- **Własne** ogranicza widoczne definicje raportów, a przez nie konta.
- **Rozszerzone** ogranicza dane według parametru przypisanego użytkownikowi (np. obiektu).
- **Wszystkie** daje dostęp bez ograniczeń.
- Uprawnienie do raportu obowiązuje również przy eksporcie.
- Zapisany raport nie daje użytkownikowi większych uprawnień niż te, które ma w chwili otwarcia.
- Jeżeli konto jest widoczne dla użytkownika przez raport finansowy, jego dozwolone dane są wyświetlane niezależnie od uprawnień do typów dokumentów lub zapisów.

From:
https://wiki.directo.ee/ - **Directo Help**

Permanent link:
https://wiki.directo.ee/pl/nominal_ledger_report

Last update: **2026/11/11 10:57**